

EU'S KRAV TIL, HVEM DER KAN VÆRE MED I SAMARBEJDET

EU's traktater indeholder overordnede formuleringer om, hvad der skal til for, at et land kan optages som medlem af unionen. De mere detaljerede bestemmelser står ikke i selve traktaten. Beslutningen om at optage et nyt land skal godkendes af hvert af de eksisterende medlemslande.

Artikel 49 Enhver **europæisk stat**, som respekterer værdierne i artikel 2 og forpligter sig til at fremme dem, kan ansøge om at blive medlem af Unionen. [...] De **kriterier for medlemskab**, som Det Europæiske Råd er nået til enighed om, skal tages i betragtning.

Artikel 2 Unionen bygger på **værdierne** respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal. Dette er medlemsstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, ikke-forskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd.

Citat fra Traktat Om Den Europæiske Union

I 1993 var der kun 12 lande i EU, og i juni måned samme år var deres repræsentanter samlet i København til møde i Det Europæiske Råd. De diskuterede bl.a., hvordan de skulle forholde sig til de mange nye lande, som ønskede et medlemskab. De 12 lande blev enige om følgende optagelseskrav:

- Landet skal have fungerende domstole, et parlament og en offentlig administration, der sikrer demokrati, retsstat, menneskerettigheder og respekt for og beskyttelse af mindretal.
- Landet skal have en markedsøkonomi, hvor virksomheder er vant til at konkurrere om at sælge deres varer og tjenesteydelse, så de kan tåle konkurrencen fra virksomheder, der allerede er i EU.
- Landet skal tilpasse sin lovgivning til EU's regler (som fylder ca. 120.000 sider), og efterfølgende skal det være i stand til at kunne overholde dem.

De tre krav omtales i dag som **københavnskriterierne**, fordi de blev vedtaget i København. Den originale tekst lyder således:

Medlemskab kræver, at ansøgerlandet har opnået institutionel stabilitet, som garanterer demokrati, retsstatsforhold, menneskerettigheder samt respekt for og beskyttelse af mindretal; det kræver endvidere en fungerende markedsøkonomi samt evne til at klare konkurrencepresset og markedskræfterne i Unionen. Medlemskab forudsætter, at ansøgeren er i

stand til at påtage sig forpligtelserne ved et medlemskab, herunder er i stand til at tilslutte sig målet om en politisk, økonomisk og monetær union.

Citat: Det Europæiske Råd den 21.-22. juni 1993 - Formandskabets Konklusioner side 12

PERSPEKTIVERENDE BEMÆRKNINGER FRA EU-OPLYSNINGEN

Hvor går Europas grænse?

Tyrkiet og Marokko afleverede begge en ansøgning om medlemskab i 1987. Marokkos konge (eller i det mindste hans regering), som havde sendt det ene brev, fik et svar tilbage allerede samme år. Marokko er ikke en europæisk stat, sådan lød begrundelsen for at afvise ansøgningen. Tyrkiet blev derimod godkendt som kandidatland – 17 år senere.

Skal Tyrkiet med?

Tyrkiet afleverede sin ansøgning om medlemskab i 1987 men blev først formelt godkendt som kandidatland i 2004. Tyrkiet har stadig problemer med at leve op til københavnskriterierne og særligt bestemmelserne om, at landet skal have stabile institutioner, der sikrer menneskerettigheder, demokrati og en retsstat. Eksempelvis blev Tyrkiets premierminister, Recep Tayyip Erdogan, i sommeren 2013 mødt med hård kritik fra EU's side på grund af hans håndtering af omfattende demonstrationer i Istanbul. Europa-Parlamentet vedtog en resolution, hvor de udtrykte dyb bekymring over politiets overdrevne brug af magt.

Det er derudover en stor opgave for Tyrkiet at tilpasse sin lovgivning til EU's love (det tredje københavnskriterium). Siden 2005 mødes embedsmænd fra EU og Tyrkiet jævnligt og gennemgår EU's regler og tyrkisk lovgivning om alt fra badevand og hygiejne på slagterier til retsforfølgelse for filmpirateri og insiderhandel.

Er dødsstraf ok?

EU's medlemslande slår ikke egne borgere ihjel, sådan har det været længe og i dag er det også en formel betingelse for lande, som ønsker at blive optaget i EU. Estland og Cypern afskaffede først deres dødsstraf umiddelbart forud for EU-medlemskab.